

Norsk institutt for naturforskning

Arsmelding 2015

Natur i endring

NINAs samfunnsoppdrag er å drive forskning på natur og samspillet natur-samfunn. Vi ser at kunnskap om samspillet natur – samfunn blir stadig viktigere. Naturressursene skal utnyttes, infrastrukturen i samfunnet skal utvikles, kultur og tradisjon skal opprettholdes og det skal høstes av naturens goder. Med vår kunnskap gir vi råd til forvaltning og næringsliv om hvordan vi kan finne de beste miljøløsningene. Vårt varemerke skal være uavhengig kunnskap av høy kvalitet og integritet.

Naturen er i endring. Om endringene skyldes naturlige svingninger eller om de er menneskeskapte er spørsmål vi skal gi svar på. Helt grunnleggende for forskningen vår på dette feltet er de lange tidsseriene med biologiske data. Den langsiktige miljøovervåkingen danner også basis for kunnskap om både økosystemenes tilstand og tålegrenser.

Hensynet til naturmangfoldet står sentralt i det grønne skiftet, og bærekraftig bruk skal sikre naturens leveranser av naturgoder i framtida. I regjeringens melding til Stortinget «Natur for livet» påpekes nødvendigheten av presis kunnskap om arter og leveområder som sammen med god overvåking av utviklingen er grunnlag for god forvaltning og bærekraftig utvikling. Sammen med våre samarbeidspartnere er vi godt skodd til å gi forvaltningen gode

råd i arbeidet med det grønne skiftet. Etableringen av Centre for Biodiversity and Ecosystem Services i Trondheim, med NINA, NTNU, SINTEF og NIBIO som partnere, dekker et bredt spekter av fagområder og ivaretar både utdanning, forskning og innovasjon.

Ny teknologi gir nye muligheter for effektiv og sikker datainnsamling og analyser. Forsidebildet viser bruk av droner i overvåking og restaurering av myr. Vi benytter droner i flere typer feltoppdrag som både muliggjør innsamling av nye typer data samt at det øker sikkerheten for vårt feltpersonell. NINA er godkjent droneoperatør av Luftfartstilsynet. Moderne genetiske metoder åpner nye muligheter. Våre medarbeidere utfører genetiske analyser på et vell av arter og artsgrupper, og gir oss svar på både forekomst, slektskap, hybridisering og levedyktighet. Genetiske analyser av skit og hårprøver innebærer kunnskapsinnhenting uten å forstyrre dyra, og utviklingen av metoden har høstet pris og anseelse. Miljø-DNA er en ny teknologisk metode som gjør det mulig å kartlegge forekomst og utbredelse av arter, og kan benyttes både i kartlegging og overvåking av naturmangfold både til lands og til vanns. Å ta i bruk ny teknologi og utvikle nye innovative metoder i arbeidet er et mål for oss i NINA.

Prionsykdommen Chronic Wasting Disease (CWD) er nylig påvist for første

Ledergruppa i NINA.

Fra venstre: Hans Christian Pedersen (forsknings-sjef terrestrisk), Odd Terje Sandlund, (forsknings-sjef akvatisk), Bjørg Bruset (kommunikasjonssjef), Jon Museth (forsknings-sjef Lillehammer) Erik Framstad (forsknings-sjef Oslo), Norunn S. Myklebust (administrerende direktør), Kjetil Hindar (forsknings-sjef akvatisk), Sidsel Grønvik (forsknings-sjef Tromsø), Inga Bruteig (forsknings-sjef terrestrisk), Signe Nybø (forsknings-sjef terrestrisk), Tor F. Næsjø (forsknings-sjef akvatisk), Ingeborg Palm Helland (forsknings-sjef akvatisk) og Morten Kjørstad (forsknings-sjef terrestrisk). Stein Erik Aagaard (økonomisjef) var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Foto: Arnstein Staverløkk, NINA

gang i Norge og i Europa. Sykdommen ble påvist etter at NINA fant ei reinsimle i dårlig forfatning under merking av villrein i Nordfjella. Siden er det påvist CWD hos to elger i Selbu. Det er Mattilsynet og Veterinærinstituttet som har ansvaret for håndtering og påvisning av sykdom, smittetiltak og eventuelle tiltak knyttet til matsikkerhet og dyrehelse. NINA har ansvaret for nasjonalt bestandsovervåkningsprogram for hjortevilt, hvor vi blant annet studerer bestandstetthet, alder og kondisjon som grunnlag for god forvaltning av hjorteviltet. Programmet blir sentralt i prøveinnsamlingen for analyser av CWD, samt at det kan gi svar på om og eventuelt hvordan sykdomssituasjonen vil påvirke bestandsutviklingen og forvaltningen av bestandene i framtida.

Naturen er endring. Klimaendringer, økt internasjonal handel og folks reisevaner vil føre til at både nye arter og nye sykdomsfremkallende organismer dukker opp i norsk natur og påvirker

økosystemene våre. Godt samarbeid på tvers av fagdisipliner som blant annet biologi, veterinærmedisin, humanmedisin og samfunnsfag er nødvendig for å møte utfordringene på en faglig god måte. Vi i NINA har mye å bidra med inn i et slikt helhetlig «One health»- perspektiv.

NINA arbeider godt, og jeg opplever at vi arbeider med de viktige spørsmålene. 2015 ble et godt NINA-år. Vi skal bidra med den brede kompetanse vår i arbeidet med det grønne skiftet både nasjonalt og internasjonalt. Det gleder meg at NINAs motto fortsatt er like dagsaktuelt: «Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger».

Jeg vil takke styret og alle ansatte for innsatsen i året som har gått.

Norunn Sæther Myklebust,
Adm. direktør

Norsk institutt for naturforskning (NINA)

Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger

NINA skal være anerkjent nasjonalt og internasjonalt for samfunnsnyttig naturforskning, og våre prioriterte mål for perioden 2016-2020 er:

- NINAs arbeid skal ha høy vitenskapelig kvalitet og integritet
- NINA skal levere kunnskap til bruk i politikk, forvaltning og verdiskaping
- NINA skal aktivt formidle forskningsresultater til brukere og publikum
- NINA skal være en attraktiv og effektiv kunnskapsbedrift

NINAs motto er:

“Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger”.

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er en uavhengig stiftelse som forsker på natur og samspillet natur-samfunn. NINA ble etablert i 1988. Hovedkontoret er i Trondheim, med avdelingskontorer i Tromsø, Lillehammer og Oslo. NINA er i ferd med å etablere et kontor i Bergen. I tillegg driver NINA Sæterfjellet avlsstasjon for fjellrev på Oppdal, og forskningsstasjonen for vill laksefisk på Ims i Rogaland.

NINAs virksomhet omfatter både forskning og utredning, miljøovervåking, rådgivning og evaluering.

NINA har stor bredde i kompetanse og erfaring med både naturvitere og samfunnsvitere i staben. Vi har kunnskap om artene, naturtypene, samfunnets bruk av naturen og sammenhenger med de store drivkreftene i naturen.

Sentrale arbeidsområder er

- Naturens varer og tjenester (økosystemtjenester)
- Bærekraftig høsting av vilt – og fiskebestander
- Overvåking og analyser av endringer i naturen
- Effekter og tilpasninger til klimaendringer

- Konsekvensutredninger av ulike typer naturinngrep
- Naturrestaurering
- Arealbruk og landskapsanalyser
- Kartlegging og overvåking av naturmangfold
- Analyser av ulike typer naturressuriskonflikter
- Naturbruk og friluftsliv

Aktiv dialog og formidling er en forutsetning for arbeidet i NINA.

NINA deltar i forskningssamarbeidene CIENS (Forskningssenter for miljø og samfunn), Framsenteret (Nordområdesenter for klima- og miljøforskning), CEDREN (Senter for miljødesign og fornybar energi), og CeBES (Centre for Biodiversity and Ecosystem Services).

NINA er en del av Miljøalliansen som er et strategisk samarbeid mellom miljøforskningsinstituttene i Norge.

NINA har prosjektsamarbeid med forskningsinstitusjoner i mer enn 30 land i Europa, Afrika, Asia og Amerika.

NINA er også medlem av ALTER-Net (A Long-Term Biodiversity, Ecosystem and Awareness Research Network).

NINA-huset

NINAs hovedkontor i Trondheim er et grønt signalbygg med miljøstandard på Gløshaugen/Lerkendal. Det er et femetasjes forskningsbygg i tre, på en sokkel som blant annet rommer laboratorier og møtesenter.
Foto: Arnstein Staverløkk, NINA

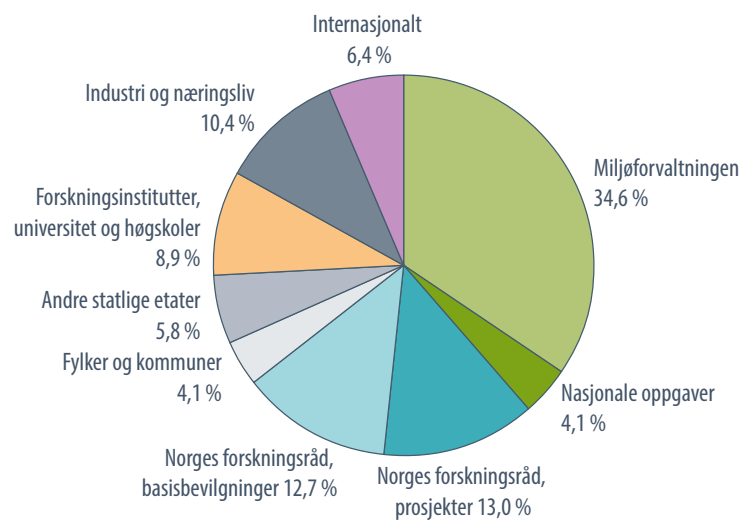
NINAs nøkkeltall 2015

Publisering	2015	2014
Vitenskapelig publisering	189	201
Egen rapportserie	146	124
Eksterne foredrag	721	600
Oppslag i media	2 482	2 548
Nyhets saker på nina.no	101	79
Unike besøkende på nina.no	105 454	90 902

Antall ansatte	2015	2014
Totalt	231	222
- kvinner	33,8 %	34,2 %
- kvinner i vitenskapelig stilling	26,3 %	25,5 %
- kvinnelige stipendiater	50,0 %	66,7 %

Antall årsverk	2015	2014
Totalt	222,4	216,5
- vitenskapelig personale	145,4	143,7

NINAs omsetning 2015

Sum driftsinntekter: 334,8 mill kroner

Stiftelsen NINA

Årsberetning for 2015

Norsk institutt for naturforskning, NINA, er en uavhengig stiftelse som forsker på natur og samspillet natur-samfunn. NINA ble etablert i 1988. Hovedkontoret er i Trondheim, med avdelingskontorer i Tromsø, Lillehammer og Oslo, samt forskningsstasjonen på lms i Rogaland.

NINAs aktivitet

NINA skal være anerkjent nasjonalt og internasjonalt for samfunnsnyttig naturforskning. NINAs arbeid skal ha høy vitenskapelig kvalitet og integritet, og vi skal levere kunnskap til bruk i politikk, forvaltning og verdiskaping.

NINAs virksomhet omfatter både forskning og utredning, miljøovervåking, rådgivning og evaluering. NINA har kunnskap om artene, naturtypene og samfunnets bruk av naturen. Eksempler på problemstillinger og tema som NINA arbeider med er naturmangfold og økosystemtjenester, miljødesign av fornybar energi, bærekraftig havbruk, vilt- og fiskeforvaltning, rovvilt og rovviltkonflikter, restaurering av naturinngrep og effekter av klimaendringer. Instituttet drifter flere nasjonale overvågingsprogrammer på oppdrag for miljøforvaltningen.

Aktiv dialog og formidling er en forutsetning for arbeidet i NINA.

NINAs motto er "Samarbeid og kunnskap for framtidens miljøløsninger".

*Seniorforsker i NINA Frode Ødegaard med
insektshoven i blomsterenga på Ringve.
Foto: Arnstein Staverløkk, NINA*

Sentrale aktiviteter i 2015

NINA har gjennomført en strategiprosess og utviklet nytt måldokument (2016-2020). Målene legger grunnlaget for videre vekst og utvikling. Rådene fra Forskningsrådets evaluering av miljøinstituttene som ble gjennomført i 2014/15 er implementert i strategiene.

NINA markerte tiårsjubileum for kunnskapsplattformen SEAPOP (www.sea-pop.no), med oppsummering av status i nøkkeldokument (2005-2014) og lansering av nye nettløsninger.

Forskersamarbeidet i Quant Escape om genetisk forskning på villaks og oppdrettslaks har resultert i funn av genet som spiller en helt sentral rolle for om en laks går opp i elva for å gyte som smålaks eller storlaks. Arbeidet ble publisert i det prestisjetunge tidsskriftet NATURE.

Naturindeks for Norge V2 (www.naturindeks.no) med ny innsynsløsning ble lansert i november. Indeksen angir hvordan utviklingen i norsk natur har vært siden 1990. Indeksen viser status og utvikling for biologisk mangfold, og ved å studere endringer i naturindeksen over tid gis en pekepinn om hvordan vi ligger an i forhold til målet om å stanse tapet av biologisk mangfold. NINA har det faglige koordineringsansvaret for naturindeksen.

NINA har oppsummert prosjektet «Arealer for rødlistearter – kartlegging og overvåking» (2011-2015) med utgivelse av eget NINA Temahefte.

NINA har utviklet seks nye strategiske instituttsatsinger (SIS) med oppstart i 2016. Hovedtemaer er restaurering av natur, klimaeffekter og klimatilpasninger, integrering av økologisk kunnskap i grønn infrastruktur, utvikling og implementering av nye genetiske metoder i forskningen samt verdisetting av biodiversitet og økosystemtjenester i byer og tettsteder. I tillegg pågår to satsinger på henholdsvis naturgoder i skog og interaksjon mellom havbruk og vill laksefisk.

Arbeid med å etablere et kvalitetsstyringssystem er startet opp. Planen er sertifisering etter NS-EN ISO 9001(2015) våren 2017.

NINA hadde i 2015 god økning i prosjektportefølje, og også en økning på ni årsverk.

NINAs skriftlige produksjon var omfattende også i 2015. Vi opprettholder det høye nivået på vitenskapelig publisering blant våre forskere. Høyt kompetente medarbeidere, prioritering av tid og hensiktsmessige incentiver bidrar til dette.

Av internasjonale publikasjoner var 189 publisert i tidsskrifter og bøker med referee-behandling (201 i 2014). I NINA sine egne rapportserier ble det utgitt 146 rapporter (124 i 2014).

Av NINAs totale prosjektportefølje utgjør Miljødirektoratet og Norges forskningsråd to tredje-deler. Oppdragene fra industri og næringsliv er innen fornybar energi, petroleumsvirksomhet og havbruk. NINA har som målsetting å øke porteføljen fra næringslivet og Horisont 2020.

NINA er en del av Framsenderet, CEDREN (FME), CIENS og CeBES. NINA deltar også i Miljøalliansen og Forskningsinstituttens Fellesarena.

NINA har siden april 2013 hatt hovedkontor i NINA-huset, et nytt miljøvennlig forskningsbygg på Gløshaugen i Trondheim. NINAs sentrale plassering har styrket NINAs synlighet og identitet som uavhengig forskningsinstitutt og det har styrket samarbeidet med NTNU og SINTEF. NINA-huset får fortsatt mye positiv oppmerksomhet gjennom sin miljøprofil, materialvalg og arkitektur. Like viktig er det at det er et kostnadseffektivt kontorbygg med gode arbeidsforhold for ansatte og leietakere.

Formidling og kommunikasjon

NINA har som prioritert mål å aktivt formidle forskningsresultater til brukere og publikum. Slik kan NINA gjennom forskningen sin være en aktiv og synlig deltaker i samfunnsdebatten. NINAs forskere er i økende grad etterspurt til å kommentere og utdype aktuelle saker i media. NINAs medarbeidere har bidratt med 721 eksterne foredrag i 2015.

Vi har mange saker i media. Forskningsprosjektene våre har stor interesse, både som nyheter og med reportasjer i naturprogrammer på TV og radio. Vi har i løpet av året loggført 101 nyhetssaker på eget nettsted og 2482 oppslag i media.

Nettsiden www.nina.no er sentral i all kommunikasjon og formidling fra NINA, og hadde i løpet av året 105 454 besøkende (økning på 16 % fra 2014). NINA bruker sosiale medier som Facebook, Twitter og Instagram aktivt i kommunikasjonsarbeidet.

Lokaler, helse, miljø og sikkerhet

Det er ikke innrapportert arbeidsuhell med alvorlige skader i stiftelsen i løpet av 2015. Det er ikke kommet meldinger fra verneombudene om brudd på sikkerhetsrutiner eller andre hendelser vedrørende helse, miljø og sikkerhet.

Det gjennomsnittlige sykefraværet var på 3,5 % (3,0 % i 2014).

Papir og papp samles inn og tas hånd om med henblikk på resirkulering. Det legges vekt på at firmaet bruker miljøvennlige kontor- og renholdsprodukter. Farlig avfall behandles i tråd med offentlige retningslinjer. Vi er ikke kjent med at stiftelsens virksomhet fører til forurensning av det ytre miljø.

Personale, organisasjon og likestilling

NINA skal være en attraktiv og effektiv kunnskapsbedrift, kjennetegnet av et godt arbeidsmiljø, og en organisering og arbeidsform som er smidig, effektiv og miljøvennlig.

En arbeidsmiljøundersøkelse som ble gjennomført høsten 2014 viste gjennomgående svært gode tall på samtlige områder. Nesten 90 % av de ansatte svarte på undersøkelsen. Alle enheter har gjennomgått og fulgt opp undersøkelsen i etterkant.

Det ble i 2015 utført 222,4 årsverk (216,5 i 2014). Antall ansatte pr. 31.12.15 var 231 (222 i 2014). Kvinneandelen i instituttet var ved utgangen av året på 33,8 % (34,2 % i 2014). Det er et mål å øke andelen kvinner i vitenskapelige stillinger. Andelen kvinner i vitenskapelige stillinger er nå på 26,3 % (25,5 % i 2014).

I ledelsen er det seks kvinner og fire menn. Styret består nå av fire kvinner og tre menn. Andelen kvinner opptatt i doktorgradsprogram er 50,0 % (66,7 % i 2014).

Pr. 31.12.15 er det 40 ansatte av utenlandsk opprinnelse fra 20 ulike nasjonaliteter. Dette tilsvarer 17,3 % av alle ansatte.

NINA følger diskrimineringsloven for likestilling, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. NINA har utarbeidet en egen handlingsplan for likestilling, tilrettelegger for norskopplæring og er det øvrige innholdet bevisst.

Økonomi

Stiftelsen oppnådde et overskudd etter skatt på 19 949 kkr. Overskuddet var fordelt med et driftsoverskudd før ny premiemodell pensjon på 5 473 kkr. Etter ny premiemodell for ny pensjon var det 20 442 kkr. Netto finanskostnader var 172 kkr. Årets skattekostnad ved utleie av lokaler utgjorde 321 kkr.

Til sammenligning hadde fjoråret et samlet overskudd etter skatt på 14 892 kkr, fordelt med et driftsoverskudd på 15 215 kkr og netto finansinntekter på 6 kkr. Skattekostnaden var på 329 kkr.

Brutto omsetning var på 334 815 kkr, en økning på 1,0 prosent fra fjoråret.

Netto omsetning (verdiskapningen), inkludert husleieinntekter på 2 891 kkr var 238 285 kkr, en økning på 2,1 prosent fra fjoråret.

Stiftelsens eiendeler er bokført til en samlet verdi av 384 840 kkr. Egenkapitalen, 151 522 kkr, utgjør 39,4 % av total kapitalen og 45,3 % av brutto omsetning. Annen egenkapital pr 31.12.2015 er 121 522 kkr. Det er tatt opp pantelån i bank

på 30 000 kkr til finansiering av nybygget på Gløshaugen. Stiftelsen har god likviditet. Økonomien vurderes totalt sett som meget god, og utfordringen fremover er å fortsatt oppnå stabil lønnsomhet i driften over tid.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift, og det bekrefte at forutsetningene er til stede. Det bekrefte også at det ikke har inntrådt hendelser etter balansedato som påvirker regnskapet per 31. desember 2015.

Årets overskudd disponeres slik:

Overføres til annen egenkapita 19 949 kkr

Sum overført overskudd 19 949 kkr

Risiko og utfordringer

Den viktigste utfordringen er å videreutvikle kompetansen i NINA i tråd med de behov samfunnet og våre oppdragsgivere har. Dyktige medarbeidere, kontinuerlig kompetanse-utvikling, god publisering og et godt arbeidsmiljø preget av samarbeid vil bidra til dette. NINA ser også muligheter for å øke porteføljen på nye områder. God innsikt i kunnskapsbehovet hos viktige oppdragsgivere og at vi er attraktive som arbeidsgiver for

relevant kompetanse er avgjørende for kunne øke porteføljen i både offentlig og privat sektor.

Vi erfarer at miljøløsninger ofte krever tverrfaglig forskningssamarbeid på tvers av sektorer. Vi ser muligheter for å øke vår portefølje. Ulik organisering og finansiering i instituttsektoren kan vanskeliggjøre slikt tverrsektorielt forskningssamarbeid. NINA vil gjennom sin deltagelse i

Miljøalliansen og Forskningsinstituttene Fellesarena arbeide for like rammebetingelser og konkurransevilkår for forskningsinstituttene uavhengig av sektor-tilhørighet og selskapsform.

Styret og ledelsen i NINA vil takke de ansatte for den gode innsatsen i året som gikk.

Trondheim 20. april 2016, i styret for Stiftelsen NINA:

Stein Lier-Hansen
Styreleder

Kari Øvrelid
Nestleder

Hilde Bjørkhaug

Alf Jostein Skjærvik

Nina Jensen

Tycho Anker-Nilssen

Ann Kristin Schartau

Norunn S. Myklebust
Adm. dir.

Flere folk, mer forskning

NINA vokser og det betyr flere kolleger, større mangfold, naturlig omstilling og ikke minst faglig utvikling for både forskere og fagområder. I dag er vi over 230 NINA-medarbeidere. Dette er mulig fordi vi har god tilgang på forskningsprosjekter og oppdrag, vi utvikler kompetansen vår, vi arbeider mer tverrfaglig og vi tar i bruk nye forskningsmetoder og teknologi. NINA er en attraktiv arbeidsplass, og det sikrer at organisasjonen kontinuerlig forsterkes av nye og kompetente medarbeidere. Vi har spurt fire av de nye NINA-forskerne om hvorfor de valgte akkurat NINA. Vi har også utfordret de på hvilke ambisjoner de har.

Foto: Arnstein Staverløkk

Audun Ruud

Ønsker seg et senter for operativt miljødesign

Seniorforsker ved NINA Oslo, 55 år.

Fagområde: Doktorgrad i statsvitenskap (UiO) og siviløkonom (NHH). Har arbeidet mye med politikk for bærekraftig utvikling og miljøvernets politiske økonomi.

Hvorfor NINA: NINA er en glimrende base for å sikre god, felles og spennende kunnskapsproduksjon i nært samspill mellom natur- og samfunnsvitere.

Viktigste resultat: Jeg begynte i NINA 1. januar 2016. Før det var jeg ansatt i SINTEF Energi, og jobben i NINA blir en god videreføring av forskningen på energi- og miljøpolitikk. Jeg har jobbet mye gjennom samarbeidet i CEDREN, der NINA og SINTEF sammen med NTNU er de meste sentrale forskningspartnerne.

Ambisjoner for fremtida: Jeg ønsker å være med på å videreutvikle NINA faglig på temaer knyttet til fornybar energi, og da også på bruk av energi. Vi må forstå bedre hva slags politikk som fungerer, hvordan, hvor og overfor hvem. Samfunnsaksept er helt avgjørende for å kunne skape bærekraftige løsninger. Jeg ønsker meg mest et senter for operativt miljødesign som også håndterer politikk og samfunnsansvar.

Foto: Arnstein Staverløkk

Siri Lie Olsen

Virkeligheten er kompleks, og det må forskningen gjenspeile

Forsker II ved NINA Oslo, 30 år.

Fagområde: Doktorgrad i planteøkologi, jobber med effekter av klimaendringer, arealbruk og fremmede arter på biologisk mangfold.

Hvorfor NINA: I NINA har jeg en unik mulighet til å kombinere forskning på høyt nivå med forvaltningsorientert arbeid. For meg er begge deler spennende og viktig. Jeg setter pris på varierte arbeidsoppgaver med mulighet for feltarbeid.

Viktigste resultat: Det er litt for tidlig for de store gjennombruddene, men jeg er så heldig å få jobbe på flere store prosjekter hvor vi blant annet ser på hvordan samspillet mellom arter påvirker enkeltarters respons klimaendringer. Disse samspillene, som ofte blir oversett i klimaforskningen, viser seg å ha stor betydning.

Ambisjoner for fremtida: Jeg vil bidra til å øke kunnskapen om hvordan klimaendringene vil påvirke biomangfoldet. På lenge sikt håper jeg å utvide perspektivet ved å se på effekten av flere faktorer samtidig. Et eksempel kan være endringer i arealbruk og spredning av fremmede arter i kombinasjon med klimaendringer. Virkeligheten er kompleks, og det må forskningen gjenspeile.

Kim Magnus Bærum

Vi må vite mer om hvordan klimaendringer på virker naturen

Forsker II ved NINA Lillehammer, 33 år.

Fagområde: Doktorgrad innenfor økologi/populasjonsdynamikk; hvordan

klimaendringer påvirker ferskvannsfisk. Jobber nå mye med statistisk modellering på problemstillinger relatert til mange forskjellige økologiske aspekter.

Hvorfor NINA: Vektleggingen av anvendt forskning appellerte til meg. Jeg blir ekstra motivert av at forskningen vår faktisk får direkte innvirkning. I tillegg så virket NINA som en seriøs og stor aktør, men produksjon av innflytelsesrike resultater og med forskere helt i spiss på verdensbasis. NINA gir også stor frihet i utvikling av personlig forskerkarriere, det er betryggende for en fersk forsker som synes at mange ting kan være spennende.

Viktigste resultat til nå: Skal jeg trekke fram et prosjekt så synes jeg det har vært spennende å være involvert i et prosjekt som omhandler bifangst av sjøfugl i det kystnære fisket i Norge. Her har vi fått frem helt nye og viktige resultater som ikke bare er svært relevant for forvaltningen i Norge, de er også viktig på verdensbasis. Analyser av hva som styrer bifangst av sjøfugl er utfordrende med datapunkter spredd utover tid og rom, og det føles derfor ekstra godt når vi klarer å komme fram til resultater og trender som gir viktig ny kunnskap.

Ambisjoner for framtida: Klimaendringer er en av de største og viktigste miljøpåvirkninger vi står ovenfor. Jeg ønsker å videreutvikle meg slik at jeg kan være med i front i forskningen på hvordan disse endringene påvirker naturen. Økt bevissthet om effekter av klimaendringer på naturen tror jeg effektivt kan påvirke hvilke valg vi gjør for å redusere utslipp av klimagasser.

Bård G. Stokke

Vi kan legge til rette for både fugler, kraft og friluftsliv

Forsker I ved Terrestrisk avdeling i Trondheim, 46 år.

Fagområde: Ornitolog med doktorgrad i

evolusjonærbiologi. Har bred erfaring i arbeid med problemstillinger knyttet til samevolusjon mellom parasitter og verter, med særlig vekt på gjøk, samt bevaringsbiologi. Arbeider med ferdelsrelaterte forstyrrelser på fugl, miljødesign og tilpasninger i forbindelse med reproduksjon hos fugl i Arktis.

Hvorfor NINA: Ved å arbeide i NINA kan jeg bidra til finne løsninger som demper konflikter mellom menneskelige aktiviteter og naturverdiene. Det er svært inspirerende å tilegne seg og formidle kunnskap om viktigheten av at vi også i vårt moderne samfunn ivaretar økologiske verdier.

Viktigste resultat til nå: Friluftsliv er en viktig og en ønsket aktivitet. Samtidig bør det legges til rette for at disse aktivitetene utøves slik at naturen ikke blir skadelidende. Gjennom en studie av ferdelsrelaterte forstyrrelser på Jærstrendene fikk vi belyst hvordan de ulike fritidsaktivitetene påvirket fuglelivet i området. Med relativt enkle grep kan det legges til rette for både friluftsliv og fuglefaunaen.

Ambisjoner for framtida: Det økende behovet for energi er søkt dekket gjennom ulike fornybare kilder som vind- og vannkraft. Ulempen er at en slik satsning vil utfordre viktige naturverdier. Jeg ønsker å bidra til løsninger som kan redusere fugledød. Kollisjoner og elektrokusjon i sammenheng med kraftline-spenn, og påfølgende strømutfall, har store konsekvenser for både økologi, nettleverandører og samfunnet.

NINA finansregnskap for 2015

1. Resultatregnskap for perioden 1. jan til 31. des:

Note	2015 (Tall i kkr)	2014 (Tall i kkr)
Driftsinntekter:		
2	42 659	41 679
2	13 777	11 741
	275 488	275 579
	2 891	2 891
1, 2	334 815	331 890
	-96 530	-98 483
	238 285	233 407
Driftskostnader:		
3	-161 240	-155 004
3, 4	-26 968	-19 301
5	-10 454	-9 080
	-34 150	-34 807
	-232 812	-218 192
	5 473	15 215
3, 4	14 969	
10	20 442	
Finansinntekter og -kostnader:		
	905	779
	-1 094	-1 211
	14	414
	102	124
	-99	-100
	-172	6
	20 270	15 221
11	-321	-329
10	19 949	14 892
Som anvendes slik:		
	19 949	14 892

2. Balanseregnskap per 31. des:

Note	2015 (Tall i kkr)	2014 (Tall i kkr)
Eiendeler:		
5	218 618	224 749
5	21 695	22 915
	240 313	247 664
1, 6	69	69
	22	22
	91	91
	240 404	247 755
1	16 749	20 347
1	25 111	26 334
	8 064	5 036
	49 924	51 717
7	94 512	80 548
	144 436	132 265
	384 840	380 020
Gjeld og egenkapital:		
	30 000	30 000
	30 000	30 000
	101 573	86 681
	19 949	14 892
	121 522	101 573
10	151 522	131 573
13	30 000	30 000
13	2 719	3 217
	32 719	33 217
4	13 999	28 664
	12 962	15 236
	321	329
	16 199	15 973
	15 836	15 095
1	130 096	127 051
1	11 186	12 882
	186 600	186 566
	233 318	248 447
	384 840	380 020

3. Kontantstrømoppstilling

	2015	2014
	(Tall i kkr)	
Kontantstrøm fra drift:		
Årets driftsoverskudd	20 442	15 215
Årets netto finanskostnader (-) / -inntekter	-172	6
Årets skattekostnad	-321	-329
Av- og nedskrivninger	10 454	9 080
Reduksjon (-) i pensjonsforpliktelser	-14 665	-1 400
Reduksjon / økning (-) i kundefordringer	3 598	-1 659
Reduksjon / økning (-) i utført, ikke fakturert arbeid	1 223	-3 781
Økning (-) i andre kortsiktige fordringer	-3 028	-1 329
Reduksjon (-) / økning i leverandørgjeld	-2 274	567
Økning / reduksjon (-) i offentlige trekk, skatter mv	226	-3 503
Økning i feriepengeavsetning	741	671
Økning / reduksjon (-) i forskuddsinnbet. på prosjekter	3 045	-7 266
Reduksjon (-) / økning i betalbar skatt	-8	311
Reduksjon (-) / økning i annen kortsiktig gjeld	-1 696	1 182
(a) Netto kontantstrøm fra drift	17 565	7 765
Kontantstrøm fra investeringsaktivitet:		
Reduksjon av langsiktig gjeld	-498	-464
Netto utbetaling ved kjøp av varige driftsmidler	-3 103	-5 353
Utbetaling av depositum med mere	0	-22
(b) Netto kontantstrøm fra investeringsaktivitet	-3 601	-5 839
(a+b) Netto endring i bank og kontantekvivalenter	13 964	1 926
Beholdning i bank og kontantekvivalenter pr 01.01	80 548	78 622
Beholdning i bank og kontantekvivalenter pr 31.12	94 512	80 548

Utdrag av noter til regnskapet for 2015

1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av gjeld er analoge kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Enkelte poster er i samsvar med regnskapsloven vurdert etter spesielle vurderingsregler. Det redegjøres nærmere for disse nedenfor.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er ført opp til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler avskrives over forventet økonomisk levetid. Avskrivningene er fordelt lineært over antatt økonomisk levetid.

Andre anleggsaksjer og andeler

Anleggsaksjer og investeringer i ansvarlige selskaper hvor NINA ikke har betydelig innflytelse balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke er forbigående.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Pensjoner

Ved regnskapsføring av ytelsesbasert pensjon er lagt til grunn lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag. Planendringer amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode. Det samme gjelder estimatavvik i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene (korridor). Se for øvrig under note 4.

Vurderingsprinsipp for prosjekter

Inntekter er bokført i henhold til vilkår for fakturering eller betalingsløfte i bevilgningsbrev eller kontrakt. For ikke avsluttede prosjekter har vi vurdert forventet total kostnad av gjenstående aktivitet opp mot total inntektsramme for prosjektet.

Dekningsbidrag for utført arbeid blir godskrevet arbeidsåret, med mindre gjenstående aktivitet koster mer enn det som da blir tilgjengelig av midler. I slike tilfeller belastes forventet underdekning første arbeidsår. Usikkerhet i forbindelse med enkeltprosjekter er for øvrig tatt hensyn til under inntektsføringen av prosjektene.

Under omløpsmidler inngår posten utført, ikke fakturert arbeid med 25 111 kkr. Under kortsiktig gjeld inngår posten forskudds innbetalinger fra kunder med 130 096 kkr. Beløpene er overført til 2016. Det er foretatt en vurdering av økonomisk og faglig fremdrift i hvert enkelt prosjekt og aktivitet.

Kontantstrømpoppstilling

Kontantstrømpoppstillingen utarbeides etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer som umiddelbart og med uvesentlig kursrisiko kan konverteres til kjente kontantbeløp og med gjenværende løpetid mindre enn tre måneder fra anskaffelsesdato.

Skatter

Virksomheten driver ikke skattepliktig næring med unntak av utleie av arealer i eget bygg på Gløshaugen.

2 Salgsinntekter

Offentlige tilskudd

Basisbevilgningene fra Norges forskningsråd er delt inn i følgende poster		
(Tall i kkr)	2015	2014
Grunnbevilgning	30 154	24 609
Strategiske institutt-satsinger (SIS'er)	12 294	16 179
Interne strategiske satsinger (ISS'er)	211	891
SUM basisbevilgninger	42 659	41 679

Andre tilskudd fra miljøforvaltningen		
(Tall i kkr)	2015	2014
Nasjonale oppgaver	10 777	8 741
Forskningsstasjon på lms	3 000	3 000
SUM andre tilskudd	13 777	11 741

Geografisk fordeling		
(Tall i kkr)	2015	2014
Norge	313 590	313 105
Utlandet	21 225	18 785
SUM brutto omsetning	334 815	331 890

3 Lønnskostnader, pensjonskostnader, antall årsverk, godtgjørelser med mer

Lønnskostnader, godtgjørelser		
(Tall i kkr)	2015	2014
Lønninger	143 484	138 334
Lønnsrefusjoner	-4 852	-4 785
Arbeidsgiveravgift lønn	18 891	17 961
Pensjonskostnader, inkl arbeidsgiveravgift	26 968	19 301
Andre sosiale kostnader	3 717	3 494
SUM	188 208	174 305

Ny premiemodell pensjon i SPK		
(Tall i kkr)	2015	
Oppløsning (inntektsføring) av beregnet pensjonsforpliktelse per 31.12.2015 etter «gammel» premiemodell	14 969	

Antall årsverk		
	2015	2014
Antall årsverk	222,35	216,5

Andre ytelser		
(Tall i hele kroner)	Daglig leder	Styre
Lønn / honorarer	1 187 379	160 000
Pensjon, 2,0 % av lønn	23 477	

Revisor

Kostnads- førte ordinære revisjonshonorarer var kr 170 459,- og andre tjenester kr 4 000 ekskl. mva. I tillegg er det kostnadsført kr 36 905,- ekskl. mva for attestasjoner på eksterne prosjekter.

4 Pensjonskostnader, midler og forpliktelser

Foretaket er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om tjenstepensjon. Foretaket har tre etablerte ordninger i tråd med loven.

Innskuddsbasert pensjonsordning

Stiftelsen har innskuddsbasert pensjonsordning i DnB. Alle nytilsatte etter 1. januar 2009 ble innmeldt i denne ordningen. Per årsskifte var 106 medarbeidere innmeldt her. Kostnadene i 2015 for denne ordningen eks arbeidsgiveravgift var 2 968 kkr (2 611 kkr i fjor).

Ytelsesbaserte pensjonsordninger

Stiftelsen har to stk lukkede ytelsesbaserte pensjonsordninger som omfatter i alt 119 yrkesaktive medarbeidere. Dette gjelder 5 medarbeidere i Statens Pensjonskasse, og 114 medarbeidere i DnB. Med virkning fra 1. oktober 2008 ble alle medarbeidere under 60 år utmeldt fra ordningen i SPK, og fra samme dato tilsluttet ny ytelsesbasert ordning i DnB (tidligere Vital). Begge ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra Folketrygden. Beregningene under omfatter begge ordningene hver for seg og samlet. Samlet kostnad i 2015 for disse ordningene var 22 747 kkr.

Fra årsskiftet 2015 / 2016 er det meddelt overgang til ny premiemodell for ordningen i SPK. Det innebærer en overgang til flerforetaksytelsesplan som i utgangspunktet økonomisk er lik den forrige, men som vil regnskapsføres som en tilskuddsplan (innskuddsordning) på grunn av estimatutfordringer. Dette medfører at forpliktelsen som i dag ligger i balansen skal reverseres over resultatregnskapet, og i ny modell blir det i årene fremover kun en kostnadsføring av premien.

I tillegg har stiftelsen en tariffestet AFP- ordning. Dette er en ytelsesplan som regnskapsføres som en innskuddsbasert pensjonsplan.

Oppsummering av årets pensjonskostnader		
(Tall i kkr)	2015	2014
DNB, ytelses- basert	-15 019	-11 774
DNB, innskudds- basert	-2 967	-2 611
SPK, ytelses- basert	-7 728	-5 808
Arbeidsgiveravgift på betalte pensjonsfakturaer	-3 107	-2 463
AFP - LO / NHO- ordningen	-2 248	-2 134
Korrigert for løpende pensjonsforpliktelser	2 397	2 025
Tilbakeføring tidligere AFP- avsetning		1 777
Arbeidstakers andel	1 704	1 687
Netto pensjonskostnad	-26 968	-19 301
Oppløsning av tidligere beregnet pensjonsforpliktelse i SPK per 31.12.2015	14 969	
Netto pensjonskostnader etter oppløsning	-11 999	

Oppsummering av årets pensjonsforpliktelser:		
(Tall i kkr)	2015	2014
DnB, ytelsesbasert	-13 999	-19 543
SPK, ytelsesbasert	0	-9 121
Netto pensjonsforpliktelse	-13 999	-28 664

www.nina.no

Hovedkontor Trondheim

Postadresse:

Postboks 5685 Sluppen, 7485 TRONDHEIM

Besøks/leveringsadresse:

Høgskoleringen 9, 7034 TRONDHEIM

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Lillehammer

Post- og besøks/leveringsadresse:

Fakkeltgården, 2624 LILLEHAMMER

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Oslo

Post- og besøks/leveringsadresse:

Gaustadalléen 21, 0349 OSLO

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

NINA Tromsø

Postadresse:

Framsenteret, Postboks 6606 Langnes, 9296 Tromsø

Besøks/leveringsadresse:

Framsenteret, Hjalmar Johansens gate 14, 9007 TROMSØ

Telefon: 77 75 04 00

Telefaks: 77 75 04 01

NINA Forskningsstasjon Ims

Post- og besøks/leveringsadresse:

4308 SANDNES

Telefon: 73 80 14 00

Telefaks: 73 80 14 01

ISSN 0809-8794

Omslagfoto: Drone, NINA
Redaktører: Norunn, S. Myklebust og Bjørg Bruset, NINA
Grafisk utforming: Kari Sivertsen, NINA

Norsk institutt for naturforskning